

POHÁDKA O PRINCEZNĚ HULINDĚ Z UKAŠLANÉHO KRÁLOVSTVÍ

I.

JAK SE PRINCEZNA NARODILA A JAK ZLOMYSLNÁ
SUDIČKA ZASÁHLA NEBLAZE DO JEJÍHO ŽIVOTA

Bylo jednou jedno malé království, které si leželo uprostřed mezi čtyřmi světovými stranami, a v tom království vládl král řečený Milerád se svojí manželkou Kunhutou.

Oba spolu s poddaným lidem nyní prožívali velikou radost, poněvadž se jim konečně narodil dlouho očekávaný pokračovatel královského rodu.

Očekávali narození syna a cítili se proto trochu zaskočení, když se jim narodila dcera, pro kterou neměli ani připravené jméno. Hledali tedy vhodné jméno v kalendáři, nemohli se ale shodnout.

„Mně by se líbila třeba i taková Liduška, Lída,“ projevil svou vůli král.

„Lída? To se mně nelíbí. Když už tak tedy Linda,“ vyjádřila svůj názor královna a přitom zůstalo.

Žel jejich radost trvala jen do té doby, než se u princezniny kolébky objevily tři babky sudičky se svou sudbou, která měla předurčit běh života narozené princezny. Když

první z nich přistoupila ke kolébce, položila do ní čajovou růži a řekla, že princezna poroste do nevídané krásy. Druhá princezně předpověděla, že bude zvědavá a položila jí na peřinku obrázkovou knížku. A ta třetí prohlásila bez okolků, že princezna bude lehkomyšlná a díky tomu že přivede sebe a celé království do neštěstí. Potom položila do kolébky malou papírovou krabičku, kterou směla otevřít jen sama princezna.

„Jak to,“ opáčil král, ale než stačil požádat třetí sudičku o vysvětlení, byly babky ty tam.

Proto hned svolal královskou radu a dlouho se s ní radil, co by měl dělat, aby se nepříznivá předpověď třetí sudičky nesplnila; otce samozřejmě těšilo, že dcera bude krásná, a že bude zvědavá, ho také nijak neznepokojovalo, ale že by měla být lehkomyšlná s takovými důsledky pro ni samotnou a celé království, to ho velmi zneklidnilo.

Někteří rádci radili králi, aby dal princeznu do kláštera, tam prý jeptišky za klášterní zdí princeznu umoudří a uhlídají.

Král považoval zprvu návrh za vhodný, ale když nahlédl do kolébky a princezna se rozzářila širokým bezzubým úsměvem, od tohoto návrhu upustil. S rádci se však shodl, že princeznu je zapotřebí hlídat na každém kroku, a proto kromě chůvy ustanovil k tomuto úkolu královskou hlídací gardu.

Byla tu ale ještě ta podivná papírová krabička, kterou král spojoval s nepříznivou předpovědí třetí sudičky. Rozhodl se proto uzamknout krabičku do jedné zásuvky ve šperkovnici.

„Kampak jenom uschováme klíček, aby jej Linduška, až povyroste, nenalezla,“ starostlivě prohodil král.

„Královská Výsosti, nejlépe by bylo, kdyby jej někdo spolkl, potom by jej určitě již nikdo nenalezl,“ tvrdil krá-

lův rádce Rozumbradka, který překvapoval neobyčejnými nápady.

„To není tak jisté, že by jej již nikdo nenašel, hodíme raději klíček do zámecké studny,“ řekl král a tak se i stalo.

Velitel hlídací gardy se ujal hned svého úkolu a přitom prohlásil, že by bylo nejlépe hlídat princeznu pomocí elektrického ohradníku, jako jsou hlídány na pastvě stračeny z kravína.

Králi se návrh nelíbil; pokládal to pro princeznu za nedůstojné a nebezpečné.

„Ale Výsosti, ohradník je přece jen takový tenký nepostřehnutelný drátek, od kterého princezna dostane, když bude chtít utéci, jen takový malý políček a zůstane v ohradě,“ vysvětlil názorně činnost elektrického ohradníku velitel hlídací gardy. Král po velitelově vysvětlení, z obavy, aby Linda něco nevyvedla, již proti postavení ohradníku nic nenamítal.

II.

JAK PRINCEZNA ROSTLA A PROVÁDĚLA SAMÉ SKOPIČINY

Princezna rostla jako z vody, všechno ji zajímalo a zvláště ji jako magnet přitahovala zásuvka, ve které byla uschována sudiččina krabička.

Elektrický ohradník nebyl pro ni překážkou; podlezla jej, nebo přeskočila, kdy si usmyslila a starostmi usouzeaná chuva ji spolu s hlídací gardou často volala a hledala dlouho do noci.

S ohradníkem byly již od počátku jen samé mrzutosti; když se totiž gardista Moták neopatrně dotkl drátku, dostal ránu, že si nemohl vzpomenout, jak se jmenuje,

a omdlelého Bořitu museli zase ostatní gardisté rozdýchávat a hlídání princezny vázlo. Velitel gardy proto posléze sám elektrický ohradník zrušil a spolehl se na psa Astora – královského stopaře, kterého garda dostala na vyhledávání princezny.

Ale Astorek byl při princezně, a tak, když mu dali oči chat Lindin kapesníček, aby našel její stopu, naschvál vedl hlídací gardu kilometry cesty opačným směrem.

Zatím Linda třeba již pod peřinou statečně oddechovala a také, ač se to zdá neuvěřitelné, hlasitě jako medvěd chrápala.

Jednou chrápala tak hlasitě, že to probudilo zámecké spáče, kteří se sešli v princeznu komnatě a mlaskali jeden přes druhého, aby Lindu utišili. Namáhali se však marně.

„Výsosti, nepomohlo by pokropit Jasnou princeznu studenou vodou?“ zeptal se krále Rozumbradka.

„Máš rozum, Rozumbradko, vždyť by Linda mohla dostat psotník,“ vysvětlil horlivému rádci král.

„Tak ji nechte, ať si chrápe,“ vložila se do řeči královna, „Však ráno sama přestane!“

Ale ospalí dvořané byli viditelně s názorem královny nespokojeni a uvažovali, jak to provést, aby se princezna nezbudila a aby s chrápáním přestala.

Situaci vyřešil nakonec sám král, když přistoupil k lůžku princezny a polechtal ji na chodidle, které jí vykukovalo pod peřinou.

Linda se zavrtěla, usmála se ze sna a kupodivu se k radosti všech i ztišila.

Sotva se dvořané rozešli do svých komnat, královna králi vyčinila:

„To byl nápad s tím lechtáním, co kdyby se Linda počůrala?“

„No, a to by se toho stalo,“ pomyslí si v duchu král a šel spát.

Lindinou oblíbenou zábavou byla jízda na kole, které při vhodné příležitosti vždy odcizila některému klukovi z podzámčí. Ten si pak pro něj musel dojít na zámek, kde mu bylo vráceno.

Po takovém poklesku musela vždy klečat na hrachu, než se nad ní slitovala královna a brečící Lindu osvobodila.

Ale tresty nepomáhaly.

„Výsosti, jen se podívejte z okna, zase už kluci svlékají princeznu,“ rozhořčeně upozornila krále komorná.

Lindě se totiž dostala do řetězu u kola sukně a kluci, kterým kolo patřilo, se ji snažili vyprostit.

Král vyřešil jednou pro vždy trapnou situaci tím, že dal dceři k čtrnáctým narozeninám horské kolo, které nechal opatřit královským erbem, aby bylo zřejmé, že patří princezně.

Linda si hned bez přípravy udělala šlapačku na kopec Špičák, o jehož špičku píchla na kole duši a nemohla dolů.

Když se za ní vyškřábali záchranáři, jeden zavolal králi, který zachraňování princezny pod kopcem s obavami přihlížel: „Už jsme tady, Výsosti, máme vám ji hodit?“ Záchranář myslel do plachty, kterou hasiči napínali za kopcem, leč vyděšený král, který to nevěděl, zvolal:

„Pro pána Boha, jenom to ne, spusťte ji po laně sem ke mně,“ a s páskem v ruce a kalhotami v hrsti se chystal potrestat princeznu.

„Výsosti, pamatujte se! Vězte, že princezna se určitě napraví,“ mírnil krále přítomný Rozumbradka a přidržoval mu kalhoty.

Linda nechtěla na kopci slézt z kola a držela se řídítek jako klíště, museli ji proto záchranáři spouštět na kole

vsedě. Při spouštění s ní drncali o kopec tak nešikovně, že kdyby neměla na hlavě přilbu, asi by to s ní špatně dopadlo.

Když s odřeným nosem dosedla pod kopcem na zem, než se král zmohl na její potrestání, rychle odkodrcala na kole s prázdnou duší do blízkého lesa.

Lindu jízda na vlastním kole brzy přestala bavit a hledala příležitost k jiné zábavě. Ta se jí naskytla, když před zámek přijel šofér s Laurinkou a odešel ke králi, aby mu oznámil, že je připraven k odjezdu na cestu, na kterou se král chystal.

Princezna, která již dlouho toužila zkusit své řidičské umění, usedla hbitě za volant, povolila brzdu a poslušná Laurinka jela tam, kam se jí Linda snažila vést; projela s kopečku zámeckou branou a řítila se s kopce do podzámčí, projela Zelný rynek, kde se za ní kutálely brambory, rajská jablíčka z převrácených stánků a nato s kupou salátu na kapotě šplouchla s princeznou do Žabího rybníka.

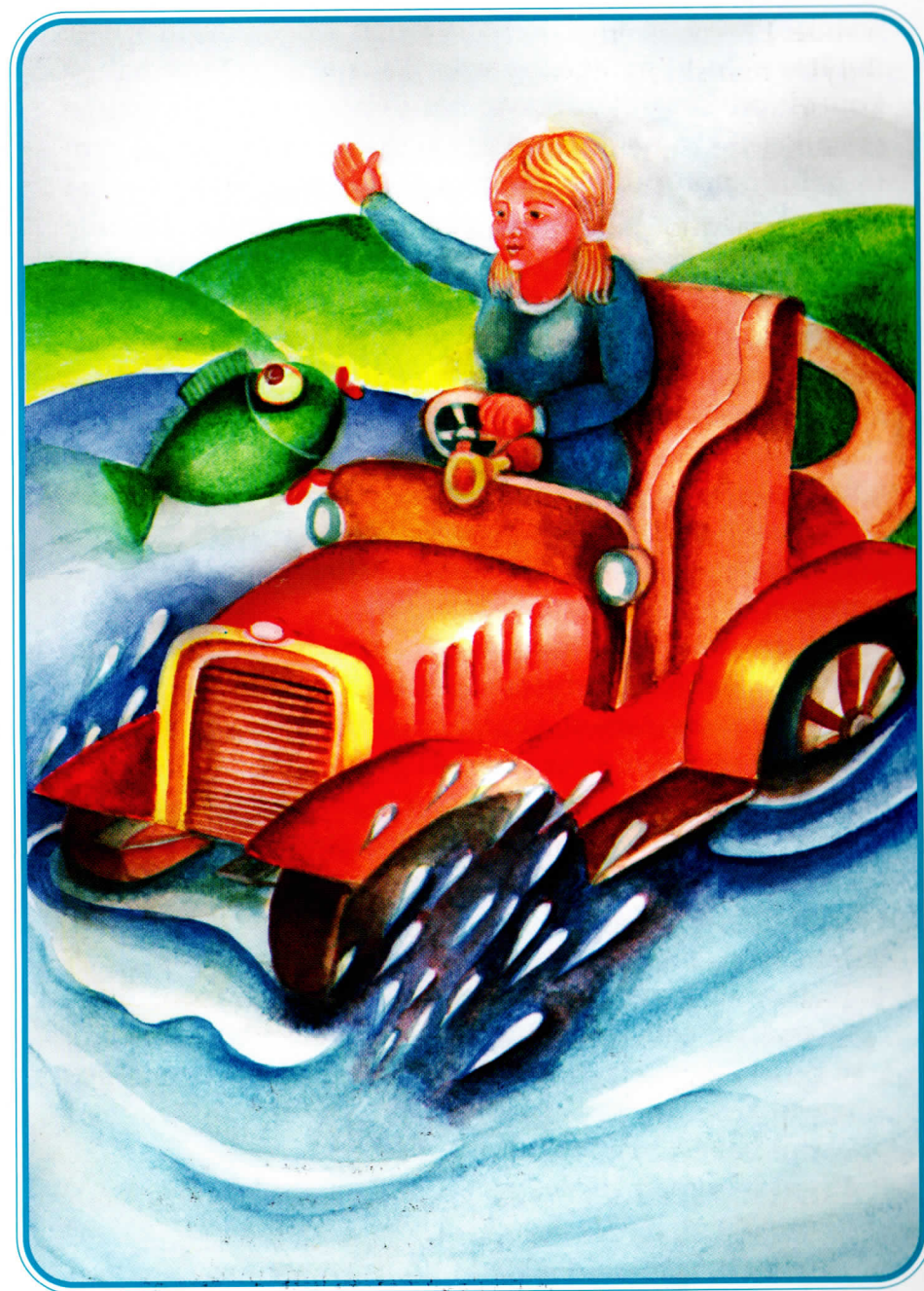
Linda se rychle vzpamatovala a na čubičku doplavala ke hrázi rybníka, kde přemítala, jak by se dostala na břeh.

„Lindo, počkej, já ti pomůžu,“ nabídl jí pomoc Honza ze mlýna, který se stal náhodným svědkem princeznina přistání v rybníce. „Pojď se usušit k nám do mlýna, ať nenastydneš,“ navrhl, když jí pomohl na břeh.

„Milostslečno, vždyť vy se celá třesete! Rozárko, najdi něco suchého pro princeznu,“ poručila dceři panímáma, a pak se obrátila na okounějíčího Honzu, aby si šel po svých, aby mu prý nevypadly oči.

Linda se převlékla do suchých šatů, poděkovala panímámě a vydala se oklikou do zámku.

Aby mohli vytáhnout Laurinku z rybníka, museli královští hasiči rybník vypustit. Ale ani potom to nebylo

snadné; když se totiž velitel hasičů Kočena vrhl v čele mužstva do vypuštěného rybníka, uvízl s ním v bahně kousek od Laurinky. Navíc mu vypadla z úst do bahna pišťalka, takže nemohl mužstvu dobře velet. Uvítal proto nabídnutou pomoc vodníka Mokrošose, který zrovna chystal dušičky k převozu do Dolního rybníka. Jakmile vytlačili hasiči s vodníkovou pomocí Laurinku na břeh, otočil šofér klikou a Laurinka, i když je to k nevíře, vyfrkla z výfuku kus žabince a naskočila. Rozradostněný řidič nelenil, nastoupil do Laurinky a odjel to oznámit králi.

Nedobrovolná koupel v rybníce, ani trest, kterému neušla, neodradil princeznu od hledání nového dobrodružství, které ji neočekávaně potkalo, když lekovala na louce pod zámkem, kde měl být odstartován teplovzdušný pozorovací balón.

Tak se stala náhodným svědkem nafukování balónu, který se postupně vztyčoval, až se jako veliký lampión, držen poutacím lanem, vzpínal poblíž křoví, kde se schovala před slídícími zraky hlídací gardy. Pod balónem visel koš pro posádku. Ta ještě v kleče na trávníku nad rozloženou mapou debatovala o budoucím letu:

„Při tomto větru musíme dát pozor, abychom nepřistáli na cizím území. Mohli by nás podezřívát ze špionáže,“ nechal se slyšet jeden ze vzduchoplavců.

Princeznu, která rozhovor posádky slyšela, zaujala možnost podívat se k sousedům, kde ještě nebyla. Poněvadž u ní od myšlenky k činu nebylo daleko, vlezla nepozorována do koše, uvolnila poutací lano a již se vznášela nad hlavami bezmocné posádky.

První se vzpamatoval velitel hlídací gardy.

„Přiveďte mi ji hned zpátky, živou a spoutanou,“ zařval na mužstvo, které se rozběhlo po louce.

Nato přítomného kanonýra Jandourka napadlo, že by

bylo možné princeznu sestřelit, a než by řekl švec, zahřměla rána a už si dělová koule brázdila vzduchem cestu ke stoupajícímu balónu.

Linda se skrčila v koši, zakryla si oči a s hrůzou čekala, až jí udělá do balónu díru.

„A to tu v koši nemají žádné záplaty. Já snad budu muset kvůli tomu přistát,“ uvažovala, než koule zasvištěla pod košem a zmizela z dohledu.

„Zbláznil ses, Jandourku?“ obořil se na kanonýra velitel.

„Když já jsem ji měl tak krásně na mušce,“ hájil se zkroušeně Jandourek.

„Tak abys věděl, už si nevystřelíš,“ zahřměl velitel. „A ode dneška budeš nosit koule všem kanonýrům a běda ti, kdyby někomu chyběly!“

Pak už byl klid, pronásledovatelé se vzdali pokusů přimět Lindu k návratu a princezně zůstal jen pocit neomezené volnosti, jaký mají ptáci, když se vznášejí v povětří. Vítr ji unášel severním směrem, a když jí došel plyn, začala klesat, a vzápětí přistála na poli v řepě v království krále Ferdinanda, kde ji po přistání zajali a jako špiónku bez milosti zavřeli do vězení.

„Výsosti,“ oslovil naléhavě krále Ferdinanda zpravodajce, „přináším vám spěšný prasátkogram, že princezna Linda, dcera krále Mileráda, odletěla na neohlášenou diplomatickou návštěvu našeho království.“

„A my jsme ji zavřeli, to je nedorozumění, to je nedorozumění,“ zahořekoval král, „hned ji pusťte a až bude svítit sluníčko, odešli zpětně zrcátkovou poštou prasátkogram, že princezna byla přijata se státními poctami a že se vrátí jakmile ukončí své diplomatické poslání.“

Linda v žaláři s pláčem o chlebu a vodě přemýšlela, jakou udělala chybu. Než na to stačila přijít, neočekávaně

ji pustili a sám král ji přijal a ujistil, že je s tatínkem ve spojení a že ji vypraví zpátky domů, až bude chtít.

Od té chvíle byla na zámku krále Ferdinanda považována za váženého hosta a všichni si ji předcházeli.

Zvláště jí nadbíhal a na různých místech přepadal královský princ Siegfried, kterému pro neustálé pitvoření dala jméno Pitvorka. Ten byl tak dotěrný, že mu jednou musela dokonce vrazit facku, aby si tolik nedovoloval.

Přesto neodmítla, když ji pozval na diskotéku, kterou pořádal diskoklub Randál. I když z domova uměla tančit jen menuet, s úslužnou úklonou sem a úklonou tam a pak obráceně, brzy hopsala a kroutila se s Pitvorkou na parketu jako místní mládež a dobře se bavila.

Všechno tonulo v cigaretovém kouři, což Lindě dost vadilo, protože u nich v království se nekouřilo a všichni lidé tam byli zdraví jako ryby, poněvadž dýchali jenom čistý vzduch.

Přesto, když u stolu, kde seděla, uviděla dívku, jak popotahuje z cigarety a s tajuplně přimhouřenýma očima vypouští z úst oblaka dýmu, umínila si, že to také zkusí – jen tak ze zvědavosti.

Ale kde vzít cigaretu? Pitvorkovi se nechtěla se svým úmyslem svěřit, tak to vyřešila po svém; v nestřeženém okamžiku sebrala na stole ležící krabičku cigaret a nepozorovaně opustila diskotéku.

Mezi dveřmi uslyšela, jak diskjockey ohlásil nový „hit“, a pak ještě zaslechla z reproduktorů slova písně doprovázená rytmicky bubny:

„Jsem, jsem, jsem – jsem upírem mladých duší, mladých těl ...“

Linda by ráda uslyšela verš, který zněl jako tajemný vzkaz, celý. Nebylo to však možné, poněvadž její poklesek mohl být prozrazen, a za zavřenými dveřmi již nebylo

slovům rozumět, a tak jen melodie ohlášené písně za ní ještě zněla cestou na zámek.

I když Lindě ve Ferdinandově království nic nechybělo, záhy se jí začalo tak stýskat, že by si nejraději nafoukla balón a vrátila se domů. Bylo ale nutné čekat na příznivý vítr, který by ji domů dopravil.

Konečně toužebně očekávaný den nastal. Balón byl již připraven, když se Linda rozloučila se svými hostiteli. Pak po červeném koberci přešla k malým schůdkům, po kterých vstoupila do koše pro posádku.

Již chtěli schůdky odstavit, když přiběhl ještě Pitvorka a dal Lindě pytlík bonbónů, prý aby měla na cestu něco k cucání.

Pak zahřměla salva z hmoždířů a princezna odletěla, doprovázena zraky hostitelů, směrem k Milerádovu království.

Domů se Linda nevracela s dobrými pocity; tanul jí dosud na mysli znepokojivý vzkaz z diskotéky a také se strachovala, jak bude přijata svými rodiči, kterým způsobila tolik starostí.

Ti jí ale připravili slavnostní uvítání a čekali již spolu s ostatními na louce pod zámek, odkud před časem uletěla.

„Nic jí neříkej, ona snad již přijde k rozumu,“ domlouvala králi královna.

„Ne, vůbec nic jí neřeknu, opravdu ne, jenom jí řeknu, aby nás příště vzala s sebou, že bychom se také někam rádi podívali,“ odvětil král.

„Výsosti, konečně jsem zachytil další prasátkogram, že princezna skutečně odstartovala a že je již od rána na cestě,“ přiběhl oznámit králi zpravodajce.

„Tak to by už měla být tady,“ zaradoval se král a zamířil svůj dalekohled k obloze.

Kanonýr Jandourek seděl trdnomyslně na koulích

a velitel, který viděl do jeho kanonýrské duše, ho usměrnil slovy:

„Jandourku, princezna přistane sama, doufám!“

Mezitím se už Linda opravdu přiblížila „na dostřel“, ale místo, aby přistála tam, kde ji všichni čekali, sedla si za zámek, kde nebyla ani noha.

Zklamaně vylezla z koše a smutně se rozhlížela kolem.

„Tak ty jediný jsi na mě nezapomněl,“ povzdechla si Linda, když ze zámecké zahrady přiběhl Astorek a začal jí olizovat tváře.

„Já pro tebe něco mám,“ tajemně se svěřila Astorkovi Linda a vytáhla z kapsy poslední dva bonbóny, které jí zůstaly po cestě z Ferdinandova království. Astorek zhltnul bonbóny i se zbytkem pytlíku a čekal na další.

„To už ti musí stačit, bez tak máš od mlsání zkaženou stoličku,“ vysvětlila Astorkovi Linda a drbala ho za ušima.

„Linduško, my jsme tě čekali jinde,“ omlouval se král, když objevili princeznu za zámek. „Vid, že nám už neuletíš, holčičko,“ oslovil král princeznu, která, vzlykajíc, mu padla do náruče se slovy:

„Už nikdy, tatínku.“

III.

JAK PRINCEZNA PODLEHLA ZÁLUDNĚMU KOUZLU ZLÉHO ČARODĚJE

Celou cestu vzduchem opatrovala princezna krabičku cigaret a nemohla se dočkat, až si bude moci zapálit.

Nyní ten okamžik nastal; všichni už spali, když princezna slezla z postele, zapálila si cigaretu a v očekávání ne-

známé blaženosti si vydatně lokla kouře ze zapálené cigarety.

V tu chvíli se s ní zatočil celý svět a neočekávaně ji přepadl dusivý kašel.

Rychle se schovala pod peřinu a s obavami očekávala, co se stane. Ještěže neměla princeznina komorná lehké spaní, jinak by o své tajemství přišla hned zpočátku.

Po chvíli, když se uklidnila, byla se zkušeností se svojí první cigaretou dost zklamaná; požitku, který očekávala, se nedočkala, a kouř z cigarety jí byl dokonce odporný.

Kdyby nechtěla být za každou cenu nějak výjimečná, asi by se již o kouření nepokoušela.

Jakmile jí však otrnulo, pokračovala znovu s dalšími pokusy na toaletě. Bylo to prozíravé rozhodnutí, poněvadž s dalšími usilovnějšími pokusy, se ozval i princeznin žaludek a další část zaživacího ústrojí, kterému nebylo možné vůbec poručit.

„Učení je mučení,“ říkala si v duchu princezna a v pokusech s kouřením pokračovala.

Avšak zásoba cigaret v krabičce, kterou si přinesla z Ferdinandova království, se tenčila a přišel den, kdy si zapálila poslední. Poslední cigareta jako by jí začala chutnat. Už ani oči ji tolik nepálily a když si dala pozor, aby si neopatrně nelokla kouře, ani nezakašlala. A když se přitom uviděla s cigaretou v zrcadle, byla sama se sebou náramně spokojená.

„Kde já teď jenom vezmu další cigarety? Přece si pro krabičku zase nepoletím za hory k sousedům,“ uvažovala nahlas princezna v zámecké zahradě.

„Ale kampak bys létala, princezno, jen si pojd' vybrat.“

Kde se vzal, tu se vzal, objevil se v zahradě malý domeček s nápisem TRAFIKA a v něm dědeček, který právě teď zval přátelsky princeznu, aby si vybrala cigarety.

„Já bych si vybrala,“ osmělila se princezna, „ale když já nemám u sebe peníze.“

„To nevadí, dáš mi je příště.“

Povzbuzována dědečkovou nabídkou, vzala si princezna skromně jednu krabičku cigaret a než stačila dědečkovi poděkovat, zmizel tajemný stařík s úšklebkem v tváři i s domečkem neznámo kam.

Princezna o tom moc nepřemýšlela. Hlavně, že měla cigarety. Hned si také jednu zapálila a když jí zase došly, byl domeček obložený krabičkami cigaret a v něm záhadný dědeček zase v zámecké zahradě a objevoval se tam, kdykoli princezna potřebovala.

Jak víme, Linda zpočátku své pokusy s kouřením tajila.

Královským rodičům bylo podivné, že jim přestala dávat políbení na dobrou noc.

„Ona už není malá a asi se stydí,“ snažil se to vysvětlit král královně.

Ale když komorná donesla králi krabičku cigaret, kterou našla v princeznině komnatě, věděl, kolik uhodilo; vzpomněl si, jak mu při jeho návštěvě u sousedů ve Ferdinandově království bylo nepříjemné, že na zámku bylo všechno cítit kouřem z cigaret a že mezi pokrmy na královském stole byla řada popelníků s nedopalky, které tam odkládali hodující stolovníci.

„Ještě, že se u nás v našem království nekouří. To bych si ani nepochutnal na vepřovém s knedlíkem a se zelím,“ pochvaloval si tehdy v duchu. A teď sama jeho královská dcera začíná s tímto nešvarem.

Snažil se jí domluvit:

„Lindo, Linduško, podívej se, jak ti to sluší, jak jsi hezká, jak jsi krásná – jak jsi krásná po mamince,“ nechal se unést v královnině přítomnosti svým citem král.

„No, a co na tom?“ odsekla vzdorovitě princezna.

„No, že nebudeš, nebudeš hezká, budeš nehezká, když budeš kouřit,“ ukončil rozzlobeně neúspěšnou rozmluvu s dcerou král.

Od této chvíle se jako naschvál princezna nijak neomezovala, začala kouřit docela veřejně a s oblibou pózovala mezi dvorními dámami, z nichž některé by ji rády napodobily, avšak dvorní etiketa to nedovolovala.

„Však já tu tvoji trafikou objevím,“ umiňoval si král a na jeho pokyn hlídací garda neustále slídila v zámecké zahradě a budovala důmyslné pasti různých velikostí – od těch nejmenších pro polapení jedné osoby, až po tu největší pro zvíře velikosti slona, ve které měl být chycen trafikant i s trafikou.

Nezřídkka se nyní stalo, že byl vyhlášen poplach, že vetřelec byl polapen, ale vždycky to byl někdo z domácích, kdo se propadl do nastražené pasti.

Opravdový poprask nastal, když v zámecké zahradě nenadále zmizela samotná princezna.

Velitel hlídací gardy vyslal ihned mužstvo do zámecké zahrady s rozkazem, aby se nevracelo dříve, dokud princeznu nenajdou.

Gardisté hledali a hledali, někteří spadli do nastražených pastí, ale princezna nebyla k nalezení.

Až náhle gardista Slídil zvolal:

„Ha, už ji mám,“ a vrhl se pod keř, z pod kterého se kouřilo jako z udírny a kde princezna skutečně byla. Seděla tam jak ten zajíček ve své jamce a kouřila, poněvadž pronásledovaný prodavač cigaret našel Lindu dříve, než hlídací garda, a cigarety jí přinesl. Pak se ztratil jako pára a jen jízlivý smích za ním dozníval jako hlasitá ozvěna.

Když Lindu vytáhli z pasti, museli ji držet dva gardisté

za ruce, aby se jim nevyškubla, než ji předali veliteli, který potom s úlevou zapískal konec pátrání.

Jestliže se zprvu musela princezna ke kouření spíše nutit, později ji ke kouření nutila neznámá síla, které nedokázala odolat.

Stále častěji se jí také s úzkostí vracela vtíravě na mysl slova:

„Jsem, jsem, jsem –
jsem upírem mladých duší, mladých těl...“

kteřá zaslechla na diskotéce ve Ferdinandově království a jejichž smysl se snažila usilovně rozluštit.

I když melodii písně si zapamatovala celou, tajemství nedořečeného verše zaměstnávalo její mysl natolik, že jí jako noční můra bránilo ve spánku.

Král proto povolal k princezně lékaře, aby zjistil, co jí vlastně chybí.

Linda nebrala lékařské vyšetření nikterak vážně, spíše jej považovala za příležitost k pobavení. Proto, když ji lékař požádal, aby otevřela ústa a řekla „á“, vyplázla jazyk a řekla „bé“, a když jí potom jazyk stiskl stříbrnou lžičkou a podíval se jí do úst, zakuckala se a lžičku málem spolkla.

Pak se Lindě do úst raději už nedíval a vyzval ji, aby v leže zavřela oči a střídavě levou a pravou rukou se chytla za nos. Lindě se to tak líbilo, že když se chytla za nos, ještě znovu vždy vyplázla na lékaře jazyk, jako nějaká velká loutka v pimprdlovém divadle.

Lékař potom ještě požádal Lindu, aby se posadila, a malým kladívkem ji klepl pod koleno. Na to Linda bezděčně kopl lékaře do nohy s takovou silou, že ten již ve vyšetřování nepokračoval, a kulhaje odešel ke králi.

„Co se ti stalo, doktore?“ uvítal belhajícího se lékaře král, když se u něho ohlásil.

„Výsosti, musím si u vás na Jasnou princeznu stěžovat. Kopla mě jako kuň a vyplazovala na mě jazyk.“

„To ona dělá, na komornou včera také vyplázla jazyk,“ omlouval Lindu král.

„A jak je to s diagnózou,“ nedočkavě se zeptal král lékaře.

„Výsosti, provedl jsem u princezny náročné vyšetření ústní dutiny a zjistil jsem, že princezna má jazyk jako lopatu, promiňte, Výsosti, jako lopatku, na mandlích že nic nemá, jenom se mně nelíbí, že má takové ošklivé žluté zuby. Vypadá to na nedostatek minerálů v těle princezny,“ vypravil ze sebe lékař.

„Ale doktore, to má Linda přece od kouření,“ zklamán doktorovou úvahou navázal na jeho tvrzení král. „A co dál mně můžeš říci o zdraví mé dcery,“ nepřestával zpovídat král lékaře. Ten, když si vzpomněl na princeznino kopnutí, nabyl přesvědčení, že princezna nemůže být nemocná, a proto králi odpověděl:

„Mně se zdá, Vaše Výsosti, že princezna je zdravá jako řípa, ale je možné, že jí chybí konec té básničky, co si pořád opakuje, žel, až sem moje lékařská věda nesáhá. Snad vaši rádci by věděli,“ zhostil se svého úkolu k neolibosti krále lékaře.

Ještě než se obrátil na své rádce, vzpomněl si král na svého astrologa, o jehož předpovědi se při každém důležitém rozhodnutí opíral. Svěřil se tedy se svými starostmi s princeznou nejprve astrologovi.

„Princezna je štír, tedy, je narozená ve znamení štíra, Výsosti,“ vyjádřil se astrolog a tajuplně se odmlčel.

„A co jiného se o Lindě ve hvězdách dovídáš,“ zajímal se král.

Astrolog se zatvářil spiklenecky a bez rozmýšlení odpověděl, že Linda by měla dostat „na holou“.

„Nežertuj, tady jde o vážnou věc,“ rozzlobil se král, „to neznamená, když mám pro tvé předpovědi slabost, že mně můžeš takovým způsobem mluvit do výchovy.“

Když však vycítil, že astrolog ten den ve hvězdách už nic jiného neuvidí, povolal k sobě své rádce, kterým se snažil nejprve vysvětlit, jak je to s princeznicou noční mýrou.

„A co kdyby, Výsosti,“ přerušil ho rádce Rozumbradka, „co kdyby se pokusil v noci v princeznicině komnatě polapit noční mýru lovec motýlů Babočka, třeba mu taková mýra ve sbírce ještě chybí?“

„Nech mě domluvit, Rozumbradko, ta noční mýra nelétá, ta tlačí princeznu na hrudi, proto nemůže spát. Nejlépe by bylo, kdybyste se soustředili na doplnění a vysvětlení té říkanky, co Linda mele od rána do večera a nedokáže si ji vysvětlit.“

„Jak jenom je ta básnička, co si Linda předříkává, teď zrovna, když vám ji mám přednést, tak si na ni nemohu vzpomenout. Á, už vím, už si vzpomínám,“ s úlevou poznamenal král a pak vstal z trůnu a začal přednášet:

„Jsem, jsem, jsem –
jsem upírem mladých duší, mladých těl...“

Nato se uklonil jako na jevišti a čekal, co rádci řeknou.

„Bravo, bravo, Výsosti, Cicero by to nepřednesl lépe,“ ocenil královo vystoupení pohotový Rozumbradka, a pak se otázal: „Co kdybyste, Výsosti, dal princeznu do kláštera? Tam se jeptišky v jednom kuse modlí, takže by musela myslet jen na Otčenáš a nic jiného by jí nepřišlo na mysl,“ vyložil svůj námět Rozumbradka.

„Nápad to není špatný,“ ocenil král Rozumbradkovu snahu, „dovedeš si ale představit kouřící jeptišku. Jen by

si Linda zapálila cigaretu, hned by ji matka představená poslala s ostudou šupem domů. Tak to není ono. Jen se pěkně soustředte na ten verš, já si zítra přijdu pro výsledek," rozhodl král.

Z rádců se stal rázem básnický kroužek; pokusů navázat na záhadná slova bylo mnoho. Ale všechny návrhy byly posléze opuštěny, až na jediný, který měl za ostatní rádce přednést králi opět výřečný Rozumbradka.

„Tak co, moji veršotepci, jaký je výsledek vašeho veršování," udeřil druhý den nečekaně král na své rádce.

„My jsme se, Výsosti, shodli na tom, že jak jsou v tom verši ta slova, cituji: ‚mladých duší, mladých těl‘, že to vypadá, jako by ten upír něco chtěl. Nezdá se vám, Výsosti?" otázal se Rozumbradka krále.

„Zajímavé, to je zajímavé, co já bych mu, tomu upírovi, všechno dal, aby nechal Lindu na pokoji," dušoval se král.

„A jak jste pokročili dále?" zeptal se po chvíli.

„Poněvadž, ehm ehm," rozpačitě pokračoval Rozumbradka, „je ve vaší královské pokladně vidět na dno, domluvili jsme se, že upír nedostane ani groš ...,"

„Aha, a zprávu přines' listonoš," doplnil uštěpačně král a šel si postěžovat královně.

„Tak si představ, Kunhuto, že podle doktora mám lézt po stráních, sbírat kamení a roztloukat je Lindě do polévky, poněvadž jí prý chybí minerály. Můj dvorní astrolog mně zase doporučuje, abych Lindu ohnul přes koleno, a pomínil nepodařené veršování mých rádců, mám prý podle Rozumbradky dát Lindu do kláštera; najde se ještě vůbec někdo v mém království, kdo by mně rozumně poradil? Co říkáš, Kunhůtko," zeptal se zoufale své choti král.

„Já na tvém místě bych to zkusila ještě u poddaných,

těch je nespočet a mezi nimi by se mohl najít někdo, kdo by mohl mít rozumný nápad," doporučila choti královna.

„Vidíš, Kunhůtko, na to jsem ještě nepomyslel. Já tedy přikáži své šeptandě, aby nenápadně zpravila o potížích Lindy poddaný lid, a uvidíme," souhlasil král s chotí.

Královští našeptavači se rozešli mezi poddané a zanedlouho si kdejaký kluk pískal písničku z diskotéky a dospělí si opakovali podivnou říkanku. Ale králi také nepomohli, jenom se s obavami shodli v mínění, že království čekají zlé časy.

Mezitím princezna přestala téměř vycházet ze své komnaty a nešťastní královští rodiče a každý, komu se ji podařilo spatřit, se znepokojením pozoroval, jak se změnila; nehezky zhubla, její pleť zežloutla, vlasy ztratily lesk a vzaly na sebe podobu pazdeří a její dech páchl jako cigaretový popelník. Výraz jejího obličeje připomínal pohled uzené ryby a její hlas, chraplavý hlas námořníka.

Přesto kouřila stále víc a víc, odpalovala jednu cigaretu od druhé a když vysunula z okna svůj nosu nepodobný chobot, z jehož nozder se valil kouř jako z továrního komínu, zakrátko se zaplnilo dýmem nejen podzámčí, ale brzy tonulo v kouři a mlze celé království.

Lidé chováním princezny trpěli a není proto divu, že si princeznu Lindu přejmenovali na Hulindu, poněvadž, když se ráno začalo hulit z princeznina okna, tušili, že sluníčko neuvidí třeba i několik dní.

Jak bude, záviselo pak, jak se říká, na rozptylových podmínkách v ovzduší, které zjišťovali a předpovídali královští meteorologové sedící v zámecké věži nepřetržitě – dnem i nocí u svých složitých přístrojů.

Nejjistější předpovědi vydával magistr Rosnička. Zkušený meteorolog Rosnička měl na to svoji metodu; když měl službu, vylezl si na žebřík a vystrčil z každého ze čtyř

oken nasliněný prst. Pokud zjistil, třeba u severního okna, že ho prst zebe, věděl, že fouká svěží vítr od Ferdinandova království, a mohl tedy prohlásit, že bude hezky, i kdyby princezna vykouřila třeba trafiku.

Zprávy o povětrnostní situaci se vyubnovávaly v celém království několikrát denně, takže když se po zabubnování shromáždil dav lidí, oznámil bubeník často tuto stručnou zprávu:

„Na vědomost se dává, že současná smogová situace je pro lidi nezdravá, proto si máte zavřít okna a sedět doma, než začne foukat vítr, a nebo než našemu zdroji znečištění, princezně Lindě, Její Jasnosti, dojdou cigarety.“

Žel špačků z cigaret v Jelením příkopu pod princezniným oknem přibývalo a východisko nebylo k nalezení.

Navíc začali lidé kašlat a pochopitelně, že princezna kašlala nejvíce; ta když začala, tak se až dávila a dusila, takže princeznina komorná musela dát vždycky princezně herdu do zad, aby přestala, a přitom musela být stále ve střehu, jako boxer v ringu, poněvadž zmodřinovaná princezna kašlala a dusila se s malými přestávkami třeba celé dopoledne.

Vzhledem k tomu, že princezna v té době nekouřila, byla naděje na zlepšení počasí. Ale co to bylo platné, když lidé kašlali a kašlali a nebyli k utišení.

V této situaci každá snaha konat něco užitečného, skončila nezdarem.

Takovou snahu projevila ve své třídě paní učitelka Pečlivá, když nejprve rozdala žákům vitamínové pilulky, které dětem poslal králův úřad pro lidské zdraví, a potom začala psát na tabuli národní píseň, kterou chtěla žáky naučit.

Holčičky spolykaly způsobně vitamínové pilulky a klu-

ci rozpoutali mezi sebou za zády paní učitelky pilulkovou válku. Při ní Horáček střelil foukačkou Peterku nešťastně rovnou do nosní dírky, takže vyděšený Peterka musel šňupat na toaletě vodu, aby dostal pilulku z nosu ven. Časem by vážněji zraněných bylo jistě více, ale bitva pro nedostatek střeliva včas skončila. Pilulky totiž posbíral nepozorovaně z bojiště a „sezobal“ žák Špaček.

Mezitím paní učitelka dopsala píseň a chystala se první část žákům předzpívat, ale pak ucítila, že je kašláni žáků na spadnutí, vyzvala proto žáky, aby zpívali hned s ní, a začala:

„Pec nám spadla, ...“ žáci projeví snahu připojit se k paní učitelce, ale jako by dal někdo povel, začali do toho kašlat a vyslovit vcelku i takové krátké slovo, jako je pec, se stalo pro ně zhora nemožné.

Paní učitelka, která měla kašel také na krajíčku, z obavy, aby se děti nenaučily koktat, ukončila nácvik písně a poslala je domů se slovy:

„Děti, kašlete si doma a nezapomeňte si udělat domácí úkoly.“

Snad ještě těžší následky mělo kašláni při ranním kázání pana faráře v kostele Sv. Antoníčka; „Kdyby Linda přišla ke zpovědi, já bych jí dal takové rozhřešení, že by si už v životě nezapálila,“ bouřil z kazatelny pan farář proti neřesti princezny a rozhlížel se po kostele, jak jeho kázání zapůsobilo.

Z lavic se zpočátku ozývalo jen souhlasné brumlání, ale po chvíli, když začala tlumeně kašlat jedna svíčková bába, hřměl vzápětí kostel kašlajícími věřícími.

Varhaník, který chtěl kašláni přerušit, zahrál v té chvíli na varhany tak silně, že dostal záchvat kašle i pan farář, který dosud odolával. Při záchvatu ztratil brýle a poněvadž se bez nich obával sestoupit z kazatelny po dvou, slezl nedůstojně dolů po čtyřech.

Tím vzal na sebe podezření, že si nezdravě přihnul mešního vína před podzdvihováním.

Aby lidé nemuseli stále kašlat, snažili se kašel aspoň trochu nějakým způsobem ovládat; páni kluci začali mezi sebou dokonce soutěžit, kdo déle bez kašláni vydrží. Brali to tak vážně, že ten, kdo se přihlásil, se zatajeným dechem někdy modral a přecházel až do bezvědomí, než se vzdal. Ostatní často naschvál kašlali, skákali kolem vytrvalce jako divoši, smáli se, vyplazovali na něho jazyk, ba ho někdy i lechtali, aby ho udolali.

Kašláni ztížilo dorozumívání mez lidmi; když se na sebe totiž dva lidé snažili promluvit, tak na sebe přitom neviděli, poněvadž si dávali před obličej deštníky, aby na sebe neprskali.

Stávalo se, že jeden z nich domluvil, sklapl deštník a odešel, druhý, aniž to zpozoroval, v hovoru za deštníkem pokračoval, a teprve když mu začalo kručet v břiše hlady a zazvonilo poledne, sebral se a šel domů.

Někdo za deštníkem vydržel řečnit k radosti klevetníků, kteří se před deštníkem střídali v odposlechu, až do večera.

Kašláni pánů nezůstalo bez odezvy u jejich vořechů a voříšků, kteří to považovali za výzvu k zuřivému štěkotu, kterým si nahrazovali noční vytí na měsíc, který se jim schovával.

Poněvadž se nic neutají, brzy se donesla zpráva o kašlavé epidemii v Milerádově království za hranice ke královským susedům, kteří si našli pro Milerádovo království přezdívku „Ukašlané království“.

IV.
JAK PRINC Z NEMÁNIC ZACHRÁNIL
KRÁLOVSTVÍ PŘED UKAŠLÁNÍM

Od doby, co začali lidé v Milerádově království kašlat, začala záhy chudoba vyhlížet nejen z okének vesnických chalup, nýbrž i z oken královského paláce.

Král proto opět svolal dvorní radu, aby se s ní poradil, co by měl udělat, aby královské truhlice byly zase plné.

Rádcí mu radili, aby vyhlásil zvýšení daní, ale výběrčí daní ho naopak od tohoto kroku zrazovali, poněvadž stodoly poddaných jsou prý úplně prázdné.

„A teď babo rad!“ ulevil si král. „Kdybych já znal opravdu aspoň nějakou bábu, která by mně poradila, když mně moji rádcí poradit neumějí.“ Pak si vzpomněl na babku bylinářku z Horní Loučky. „Ta by mně mohla dát něco proti kašli a třeba mně i poradí,“ usoudil král a hned babku navštívil.

Když jí vyjevil své přání, babka si utáhla pod bradou šátek a povídá:

„Abych ti dala, králi, něco proti kašli, v tom ti nemohu sloužit. Dříve, když na mě něco lezlo, tak jsem si spářila trochu bylinek a druhý den jsem byla zdravá jako fík. Ale od té doby, co princezna hulí, jsou bylinky cítit kouřem a čaj z nich se nedá pít.“

„A že máš truhlice na mouku prázdné, tomu se nemůžeš divit. Na polích roste místo obilí plevel, poněvadž lidé místo práce kašlou, a nic se nezmění, dokud bude princezna kouřit,“ kategoricky prohlásila babka.

„My jsme Lindu přemlouvali, aby zanechala kouření, mnohokrát. Ona by také toho ráda sama nechala, ale jak se objeví dědek s trafikou, zase si škatuli cigaret koupí,“ hájil se král.

„Přemlouvání nepomůže. Linda toho sama nenechá,“ prohlásila babka sebejistě. „Princezna propadla záludnému kouzlu zlého čaroděje Nikotýna a jen láskyplný polibek svobodného mládence ji může Nikotýnova kouzla zbavit.“

„Ach, pane Bože,“ zaúpěl král, „kdo by takovou ohyzdu chtěl políbit?“

Přesto přednesl poznatky z návštěvy u babky bylinářky dvorní radě a čekal, co k tomu rádcí řeknou.

Rádcí se mezi sebou přeli, ale nakonec se shodli v názoru, že když král slíbí za políbení princezny půl království, že se určitě někdo najde, kdo princeznu políbí a vezme si ji i za ženu.

„Pro Lindu bude takové řešení ponižující, ale když jí nic jiného nezbyvá, třeba na to přistoupí,“ vyjádřil se k názoru dvorní rady král.

„Co ale provedeme s neúspěšnými ženichy? Kdybychom vyhlásili podle zvyklostí, že budou o hlavu kratší, všichni by se zalekli a nikdo by se nepřihlásil,“ položil dvorní radě král otázku.

„A co kdyby měli být o hlavu delší, Výsosti, to by pro ně mohlo být přijatelnější,“ přišel s návrhem Rozumbradka.

„To by se mně docela líbilo,“ souhlasil král, „jenže udělat někoho o hlavu kratšího, to náš kat se svým mečem docela dobře dovede, ale udělat někoho o hlavu delšího, na to nemá náradí.“

„Slyšel jsem, Výsosti, o dvou bratřancích z vašeho království, co vynalezli ruchadlo. Ti by vám k tomu účelu nějaký přístroj třeba také vynalezli,“ ozval se znovu rádcce.

„Tak ať přijdou na zámek a hned ať se do toho dají a ty na ně osobně dohlédni, ať dlouho neokouní,“ pověřil rádce nedočkavý král.

Rozumbradka začal neprodleně hledat bratrance, co vynalezli ruchadlo. Najít je nebylo jednoduché. Až když se od jednoho oráče dozvěděl, že se jmenují Veverkové, bylo to již snadné.

Bratrance byli královskou nabídkou nadšeni. Posbírali si v dílně nářadí, nasedli do rádcova kočáru a celou cestu na zámek mudrovali, jak přístroj pro krále vyrobí.

Když přijeli na zámek, tak se převlékli do montérek a pak se hned dali do díla; na půdě si našli starý trůn, který přišroubovali v mučírnu k podlaze, nad něj postavili rumpál, co se s ním vytahuje ze studny voda, a na konec provazu, kde se věší vědro, přivázali kus dřeva se dvěma skřípci. Potom k trůnu přidělali poutací pásy a byli s prodlužovacím přístrojem hotovi.

„Nemáte nějakého odsouzence, na kterém bychom mohli náš vynález odzkoušet?“ Obrátil se na krále jeden z bratrance.

„Nemáme, ale snad byste jej mohli odzkoušet na mně,“ prohodil král; král totiž trpěl tím, že byl o hlavu menší než královna, a domníval se, že nyní může využít příležitosti, jak tento nedostatek napravit.

„Výsosti, mohu-li vám radit, já bych si na to křeslo nesesl, každá nová věc mívá svoje mouchy,“ varoval neurčitě krále rádce. Král ale jako by neslyšel, bez váhání usedl do křesla a připoutal se.

Na to mu bratrance připnuli na uši skřípce a zatím co jeden z nich začal zlehka otáčet klikou, druhý se zeptal krále:

„O kolik chcete být delší, Výsosti? O hlavu, nebo o více?“

„Mně by třeba zatím stačilo o půl hlavy, pokud by to šlo,“ odpověděl srdnatě král.

„Dobře, tedy o půl,“ odvětil vynálezce, udělal si na

pravítku za hlavou krále dvě znaménka, a začal pozorně sledovat prodlužování.

Král zpočátku ani nedutal, po chvíli však zrudnul a pak ze sebe vydal žalostné:

„Au vau, vau, to to bolí, to to bolí, už dost, už to stačí.“

„Ale Výsosti, vždyť to ještě nestojí ani za řeč, zatím to dělá jen něco přes osm centimetrů,“ ozval se ten, co se díval na pravítko.

„My bychom to neměli dělat sami,“ vyjádřil se druhý, co točil klikou, „měl byste dojít, pane rádce, pro lékaře, aby dal panu králi narkózu. Takhle ten přístroj spolehlivě neodzkoušíme.“

Avšak Rozumbradka, který s králem cítil, odmítl pro lékaře dojít, a zklamaným vynálezceům nezbyvalo, než krále uvolnit.

Přitom se rádce, který měl krále, jak se říká, v oku, nemohl zbavit dojmu, že král zůstal stejně veliký, ale že se na něm přece jen něco změnilo. A když se podíval pozorněji zjistil, že král má delší uši.

„To není vina přístroje,“ shodně se vyjádřili vynálezci. „Kdybyste měl, vaše Výsosti, s prominutím pevnější uši, nemohlo by se to stát,“ usoudili.

„Dejme tomu, že je to pravda, třeba mám nepevné uši po rodičích, ale co já si počnu s takovými ušima mezi lidmi? A co řeknu královně?“ Položil si otázku král zklamaně.

„Výsosti, vím o přijatelném řešení,“ ozval se pohotový Rozumbradka. „Uši jdou docela dobře upravit. Viděl jsem jednoho dobrmana, jak měl z veteriny moc hezky kupírované uši.“

„Ne, to ne, to by zase bolelo,“ vzepřel se král, však si lidé zvyknou, král Lávra měl také dlouhé uši, a také si na

to lidé zvykli. Třeba budu s delšíma ušima lépe slyšet. Králík s delšíma ušima také lépe slyší.“

„Výsosti, ale králík, když vyleze z díry, uši také nakrukuje, aby lépe slyšel,“ osmělil se podotknout rádce.

„Tak to už na mě nemůžeš chtít, Rozumbradko,“ usmál se šalamounsky král a vzmužile odešel ke královně.

Královna nebyla ve své komnatě, proto král zamířil k princezně, u které se chtěl také zastavit.

Princezně řekl o všem, co se již dříve dozvěděl od babky bylinářky, a také se jí svěřil, jak přišel k dlouhým uším.

Princezna se pousmála a v duchu si představila, jak neohrožení ženiši žádostiví poloviny království po setkání s ní, místo aby ji políbili, usedají raději dobrovolně do křesla přístroje a jeden po druhém s protaženými ušima odcházejí.

„Škoda, že nebudou ještě hýkat jako osli a měli by přicházet s čistými ušima, aby ti ten tvůj přístroj neuspínili, tatíčku,“ uštěpačně poznamenala princezna, položila králi na rameno svůj neforemný nos a začala: „Tatínku, to máš marné. Mě už nikdo neobejme, mě už nikdo nepolíbí, já už zůstanu na ocet,“ plačtivě, s hořkostí v hlase se s obavami svěřila princezna svému otci.

„Ale to nebude tak zlé, Linduško, každé kvítí najde svého obdivovatele, i tebe potká štěstí, uvidíš,“ utěšoval svoji dceru s těžkým srdcem král.

Na druhý den vybubnovali bubeníci v celém království tuto zprávu:

„Na vědomost se dává, že náš pan král Milerád dá svoji královskou dceru za ženu a půl království tomu, kdo ji políbí a přemůže zlého čaroděje Nikotýna, který princeznu začaroval. Komu z uchazečů se nepodaří čaroděje Nikotýna přemoci, bude o hlavu delší.“

Stejnou zprávu roznegli poslové i ke královským sousedům.

„Co kdybych já to taky zkusil,“ zeptal se Honza ze mlýna své maminky a pokračoval: „Víš, mně o tu půlku království ani tak moc nejde, mně spíš láká souboj s tím zloduchem Nikotýnem, který tak sužuje princeznu. Kdybych já tak věděl, co na něj platí, abych se na něj mohl trochu připravit.“

„Honzíku, já se toho bojím, ne nadarmo se říká – nechod Honzo s pány na led, pán uklouzne a ty si nohu zlámeš,“ varovala Honzu maminka. „Jak chceš čaroděje přemoci, když nemáš ani meč a brnění, jako budou mít ti urození rytíři, co přijedou s čarodějem bojovat?“

„Maminko, já si půjčím tatínkovu sukovici a uvidíme. Mně pořád něco říká, že na něj ostrý meč neplatí,“ povídá Honza. „Přinejhorším se vrátím domů o hlavu delší.“

„Jen aby to nebyla chyba v hlášení. Jen aby to nebylo o hlavu kratší,“ povzdechla si maminka.

Ve stanovený den bylo na zámku od časného rána rušno. Přijížděli nápadníci s doprovodem, zapisovali se u zámeckého písaře, předávali dary pro princeznu a pak odcházeli do hodovní síně, kde jim královský kuchař uchystal „lehkou“ svačinu, na kterou padlo deset divočáků, patnáct jelenů, nepočítaně bažantů, zajíců a jiné zvěře, která přišla k chuti nenasytným hostům.

Všichni už pomalu dojídali, někteří si rozepínali knoflíky u brnění a Honza ze mlýna byl stále ještě doma.

„Honzo, že ty přijdeš pozdě, nechceš zůstat rovnou doma?“ zahlaholil pan otec v předsíni.

„Já uvažuji, jestli bych se neměl ještě oholit, abych Lindu nepoškrábal,“ odvětil Honza.

„Co chceš prosím tě na té tvé bradě holit, když tam nic

nemáš. Raději si pospěš a nezapomeň někde sukovici. Je památeční.“

„Nechceš s sebou raději šavli, co s ní děda šimral Turky,“ zeptal se pan otec Honzy.

„Já to s šavlí ještě moc neumím, nerad bych ti na ní nadělal zuby, jen se neboj, já tu sukovici neztratím,“ ujistil tatínka Honza.

„Tak teda zlom vaz, Honzo,“ popřál pan otec synovi, poplácal ho přátelsky po zádech a zmizel ve mlýnici.

Maminka prohlédla Honzovi uši, udělala mu na čele křížek a dala mu do ruky ranec buchet s poznámkou:

„Máš tam Honzíku pár buchet, kdyby si tě tam nechali,“ a pak se tak rozbřečela, že Honzu málem zviklala v jeho úmyslu se ucházet o princeznu.

Ale po chvíli se Honza přece jen vzmužil, vykročil pravou nohou ze mlýna, a poněvadž si to zkrátil přes les a přešel zeď u zámecké zahrady, přišel na zámek zrovna, když ostatní vstávali od stolu, utírali si mastná ústa a odcházeli do zrcadlového sálu, kde se stavěli do řady s napjatým očekáváním, kdy se objeví princezna.

Král s královskou radou a zvědavými dvořany byli již také přítomni a král využil vhodné chvíle k tomu, aby své hosty, se kterými se ještě neviděl, přivítal.

Potom králův mluvčí zopakoval pro všechny úkol, který je čeká, a připomněl:

„Hlavně nesmíte princeznu políbit nikam jinam než na ústa, a pro uchování vlastního zdraví byste k princezně měli přistupovat s ucpaným nosem, a pokud možno, nedýchat,“ zdůraznil.

Potom připomněl, že podle pravidel všichni neúspěšní uchazeči odjedou ze zámku o hlavu delší a že by měli

počítat s tím, že si musí dát potom pravděpodobně upravit brnění.

Při této poznámce viditelně mezi čekateli proběhla vlna strachu a nervozity, jako by všichni tušili, že v mučírně je již také připraven kat, který si momentálně hoví v křesle prodlužovacího přístroje a pozorně pročítá návod k použití, aby při exekuci přístroj správně obsluhoval.

Samozřejmě, že po ruce byli naši oba vynálezci, kteří dávali dohromady náhradní díly pro případ, že by se přístroj porouchal; měli už provaz a teď na půdě hledali další součásti, které by mohli potřebovat.

„Ještě kliku, hlavně kliku budete potřebovat,“ zlomyslně utrousil pro sebe kat, který věděl, co by oba bratry čekalo, kdyby se svým vynálezem neuspěli.

Honza se zatím zapsal u písaře a na dotaz, jaké dary přináší pro princeznu, s údivem nad tím, že měl něco donést, odpověděl, že nemá nic, ledaže by princezně dal polovinu buchet, co má s sebou v ranci. A tak byl za honosná rodová jména přítomných princů zapsán královským písařem jako Honza, princ z Nemánic.

Honza se postavil do řady jako poslední a se zájmem se rozhlížel po zrcadlovém sále. Hned u dveří ho upoutal obraz krásné dívky, která mu někoho připomínala. Po chvíli se upamatoval na Lindu, která jak zmoklá slepička vylézá z Žabího rybníka po divoké jízdě s Laurinkou, a už byl doma; „Ta dívka na obraze nemůže být nikdo jiný, než sama princezna,“ usoudil.

„Kunhuto, prosím tě, běž se podívat, co ty švadleny s tou Lindou dělají. To je doba, než ji do těch šatů navlečou,“ požádal král královnu.

Královna byla sama zvědavá, proč jim to tak dlouho trvá, ale pak se nedivila, když uviděla, jakou to dá práci, aby princezna v těch šatech vypadala trochu k světu; třebaže švadleny šaty na princezně znovu celé dvakrát

rozstříhaly, sešpendlily, vycpaly a znovu sešily, pořád šaty z drahocenné látky visely na vychrtlé Lindě jako na násadě od smetáku. Proto královna s nevolí prohlásila:

„Už toho nechte, prince v brnění už jistě bolí nohy, ještě se nám rozejdou.“

Nato princezna vstoupila do zrcadlového sálu, uklonila se, zůstala stát a netečně zírala do neurčita.

Mezi uchazeči o princeznu ruku zavládlo zděšení; „Ten Nikotýn ji teda zřídil,“ pomysleli si ženiši. Mnozí již teď svého úmyslu ucházet se o ruku princezny litovali a rádi by odešli, ale všichni byli pod plnými jmény zapsáni. Jméno prvního v řadě právě zaznělo sálem:

„Princ Siegfried, syn krále Ferdinanda, k políbení princezny, nechť předstoupí!“

Princ Siegfried, nám známý Pitvorka, jak ho při své návštěvě ve Ferdinandově království princezna překřtila, se srdcem v kalhotách se přišoural k princezně, která poté nadzvedla ručkou cosi nepodobného nosu, vyšpulila zvývavě rty a čekala.

Pitvorka nato popošel blíže, a když pohlédl zblízka do princeznina obličej, najednou se skácel jako špalek rovnou k jejím nohám. V nastalém zmatku, kdy odnášeli prince Siegfrieda do mučírny k probrání a kdy ostatní ženiši kvapně opouštěli královské sídlo, aby zachránil situaci, královský uvaděč zavolal:

„Honza, princ z Nemanic, k políbení princezny, nechť předstoupí!“

Všiml si totiž, že Honza jako jediný zůstal v sále a že stále civí na obraz princezny.

V té chvíli proťal zrcadlový sál modrý blesk a hrůzou polomrtvou princeznu ovinul náhle černý had a bylo slyšet syčivé:

„Jsem, jsem, jsem –
jsem upírem mladých duší, mladých těl –
hrobník, smrtka, je můj tým –
jsem čaroděj Nikotýn!“

Při těchto slovech had svíral princeznu a bránil Honzovi přistoupit k ní.

„Tak takhle je ta básnička celá,“ pomyslel si král, když bezmocně přihlížel utrpení princezny.

Ještě že tu byl Honza, který dlouho nečekal, udeřil hada do hlavy tatínkovou sukovicí a políbil princeznu tak rychle, že dvorní dámy, které se v panickém strachu tísnily v rohu sálu, vyjekly překvapením.

V okamžiku, když Honza políbil princeznu, rozplynul se had v bílý dým, na zámku se náhle otevřela všechna okna, čímž nastal obrovský průvan, který vyvětral nejen zámecké komnaty, nýbrž celé království, nad kterým se po dlouhé době rozzářilo s širokým úsměvem hřejivé sluníčko.

V té době měl v zámecké věži zrovna službu meteorolog Rosnička, kterého překvapila neočekávaná změna povětrnosti natolik, že spadl ze žebříku a přitom si zlomil nasliněný prst, právě vystrčený z okna pro zjištění poledního počasí.

Tak jako na obloze vysvitlo hřejivé sluníčko, na zámku se rozzářil úsměv princezny, která se stala ještě krásnější, než ji malíř na obraze vymaloval.

Kdo by měl větší radost z té náhlé změny, než rodiče princezny.

Honza pořád ještě objímal Lindu a král to vyjádřil poznámkou:

„Honzo, tak princeznu už máš a půl království k tomu. Jenom nevím, jak to provést s korunou. Co říkáš, můj

rádče?“ Obrátil se král s otázkou na svého oblíbeného rádce.

Ten pohotově odpověděl:

„Koruna by se dala také rozpúlit, a měl byste každý svou půlku jako členku s gumičkou.“

„To ne, rozdělit korunu by byla škoda,“ odvětil král.

„Víš co, Honzo, já ti tu korunu dám raději celou.“ A posadil překvapenému Honzovi na hlavu korunu se slovy: „Vidiš, a hned je z tebe král Honza, Honza První, že?“

„A kdy bude Honza Druhý,“ se čtveráckým otazníkem v očích se král obrátil na princeznu.

Linda se začervenala, podívala se do země a odpověděla:

„Tatínku, já tomu nerozumím, to se musíš zeptat Honzy, ten by to mohl vědět.“

Honza se nenechal zaskočit, jako by šlo o jistou záležitost, odpočítal na prstech devět měsíců a odpověděl:

„Když nám do toho něco nepřijde, tak příští rok v červnu byste mohl být dědečkem, tatínku.“

Královnu Honzova předpověď dojala natolik, že pošepotala králi:

„Co kdybys Honzovi dal i tu druhou půlku království. Musíš se pořád tak honit?“

„Asi máš pravdu, Kunhútko, proč já se mám stále tak namáhat, pořád sedět na trůně, držet žezlo a jablko, ze kterého si nemůžeš ukousnout, musíš čekat, až ti něco donesou, to je někdy až k uzoufání,“ postěžoval si královně král.

„No vidiš, na trůně bude sedět Honza, penzi budeš mít královskou a my si můžeme užívat,“ mluvila do svého chotě královna.

„Mohli bychom cestovat; kolikrát mě jenom sousedi zvali na dovolenou. Vždycky jsem jim odřekl. Ti teď bu-

dou koukat, až přijedeme," zajásal král a těšil se tak, že odjel s královnou na dovolenou tak rychle, že se s Lindou a Honzou ani nerozloučil.

A tak přišel Honza i k druhé půlce Milerádova království.

„Honzo, měl bys něco dělat, tatínek na trůně taky pořád něco dělal; když zrovna nedržel žezlo a jablko, držel třeba mamince vlnu na pletení, ale nejčastěji si připravoval hlášení pro poddané," zasvěcovala Honzu do vládnutí Linda.

Honza se zastyděl, že ho Linda musí k práci nutit, sedl si tedy na trůn a dal se do psaní svého prvního hlášení; znepokojovalo jej, že lidé už nemusí kašlat, ale přesto na práci bezdůvodně kašlou.

„Linduško, mohu ti to přečíst, než to dám vybubnovat," obrátil se po chvíli na Lindu. Linda si přisedla k Honzovi a Honza začal číst:

„Všem lidem z našeho království se s radostí na vědomost dává, že Linda, dcera krále Mileráda, byla vysvobozena z moci zlého čaroděje Nikotyňa a že už nekouří ani nekašle.

Dále, že já, král Honza První, budu ke všem svým poddaným spravedlivý –

a dále, že já, král Honza První, si přeji, abyste všichni přestali kašlat na práci a šli dělat, poněvadž nikdo nic zadarmo nedostane."

„To si napsal moc hezky, Honzo," dej to hned vybubnovat, ať lidé vědí, že mají něco dělat," doporučila Honzovi Linda.

Honza předal hlášení komorníkovi a rozradostněn, že se mu hlášení povedlo, vzal Lindu do náruče a dal jí hubičku, že mu tak dobře poradila.

Když bubeník vybubnoval Honzovo hlášení, lidé v ulicích si stále s radostí opakovali:

„Už nekouří, Linda už nekouří," a bubeník dodával: „Ani nekašle a král Honza vám vzkazuje, že máte jít do práce, aby zase bylo u nás v království dobře."

Jak to uslyšela paní učitelka Pečlivá, pokynula žákům a z oken třídy zazněla píseň:

„Princezna už nehulí,
nedusí ji můra,
k Honzovi se přitulí,
nemůže k ní stvůra.

Lindu už nic netíží,
zas jí září očka,
každý si ji prohlíží,
jaká je z ní kočka.

Sláva patří vítězi,
Honzu vavřín zdobí,
nad zloduchem zvítězil,
nelekl se zloby.

Obloha je modravá,
sluníčko kraj zlatí,
vydechla si doubrava,
smích se lidem vrátí."

„Paní učitelko, ještě jednou, ještě jednou," žadonily děti.

„Tak dobře, tak tedy ještě jednou," vyhověla blahosklonně dětem paní učitelka.

Nato začaly děti zpívat znovu od začátku:

„Princezna už nehulí ..." když pojednou někdo pod okny školy navázal hlasitě:

„... nedusí ji můra, k Honzovi se přitulí ...“

Žáci, jak to uslyšeli, nahrnuli se k oknům a jeden přes druhého se snažil ve zpěvu pokračovat.

Nastalou vřavu ukončila paní učitelka, když udala la-dičkou tón, a pak dirigovala z okna jako velký sbor žáky i celou ulici, která s dětmi zpívala radostně, že to s jejich královstvím tak dobře dopadlo.

„O čem přemýšlíš?“ zeptal se Honza Lindy, když ji uviděl, jak zadumaně vyhlíží z okna.

„Dnes mně přinese švadlena svatební šaty a naši se stále nevracejí z dovolené,“ odpověděla Linda.

„Ale nedělej si starosti, cožpak nám svatbu nemohou vystrojít moji rodiče?“ Otázal se Honza.

Lindě se to zdálo nepatřičné, ale posléze Honzův nápad přijala.

A když pak nato za týden v neděli zaznělo v kostele: „Už mou milou od oltáře vedou“ a Honza vedl Lindu z kostela, nepamatovali pamětníci tolik mládenců a družiček, kteří je doprovázeli.

Když už byli před kostelem, konec Lindina závoje drželi družičky ještě u oltáře a pan farář měl plno starostí s ministranty, kteří z kadidelnicemi mávali jako s hořícími košťaty při slavení čarodějnic.

Honzova maminka, která rozdávala svatební koláče, pro samé slzy neviděla a Honzův tatínek vystavoval sousedům na odiv sukovici, kterou Honza přetáhl čaroděje Nikotýna.

Zrovna, když novomanželé opouštěli kostel, zastavil na náměstí kočár s manželským párem vracejícím se z dovolené.

„Kdo to má svatbu?“ zeptal se král Milerád jednoho poddaného, který stál poblíž.

„Vy to nevíte, vzácný pane?“ podivoval se poddaný,

„přece princezna Linda a náš král Honza,“ odpověděl pohotově.

„Tak to vidíš, Kunhůtko, to jsme to vymňoukli, vždyť my jsme kvůli dovolené zmeškali svatbu vlastní dcery!“

Ale to již Linda uviděla svoje rodiče a úprkem, bez ohledu na závoj, se rozběhla za nimi. Družičky, zvláště ty maličké, ji se závojem nestačily následovat, a tak se stalo, že princezna stála v mžiku u kočáru se svatební kyticí jen tak bez šatů a bez závoje.

„Maminko, já jsem tak šťastná,“ vyhrkla a zalykala se pláčem.

„My jsme také šťastni, Lindo, ale rychle si sedni vedle maminky a jedme, ať tu neděláme divadlo,“ rozhodl král Milerád.

Nato kočí, který si neuvědomil, že Honza ještě nena-stoupil, práskl do koní a rozjel se s kočárem tak rychle, že Honza zůstal na náměstí.

„Honzíku, nebylo by ti doma lépe, nechceš se vrátit do mlýna?“ zeptala se maminka Honzy.

„Nemohu, maminko, to neznáte čaroděje Nikotýna,“ odpověděl Honza a odebral se pěšky na zámek.

Sotva ušel kousek cesty, objevila se v protisměru Linda s královou Laurinkou a troubila jako hasiči, aby se s Honzou neminula.

„Od kdy máš řidičák?“ zeptal se Honza Lindy, když se jí podařilo zastavit.

„Ode dneška,“ zazubila se Linda a dodala: „Přece tě nenechám na náměstí.“

Na sedadle vedle Lindy trůnil její ochránce a kamarád Astorek, který s vráskami na psím čele uvažoval, jak to teď bude, když se tak nenadále objevil mezi nimi nějaký Honza, kterému Linda věnuje tolik přízně, dokonce ho také hubičkuje na čumáček a nechá se od něho tak mačkat, že se už několikrát rozhodoval, jestli by neměl zakročít.

Linda ale bezstarostně vyváděla překvapeného Astorka, aby šel domů, zajela do lesa, Honza natáhl plátěnou střechu a oba vydechli jedněmi ústy, jak před nimi již mnoho zamilovaných:

„Konečně sami.“

Po chvíli řekla Linda Honzovi:

„Měli bychom se už vrátit, tatínek ještě nezrušil hlídací gardu, mohli by nás přivést v poutech.“

Když se vrátili do zámku, Linda si z ničeho nic vzpomněla na zásuvku ve šperkovnici a chtěla ji odemknout.

Král nyní, chtě nechtě, musel ven s pravdou, že klíček od zásuvky nechal hodit do zámecké studny.

„Tak ať jej někdo vytáhne,“ řekla Linda a tvářila se, že to myslí vážně.

„Výsosti, to dokáže jedině vodník Mokrošos z Žabího rybníka,“ upozornil krále rádce Rozumbradka.

Král se nerozmýšlel, rádcův návrh přijal a pro vodníka poslal.

Vodník tu byl, než by řekl švec. Když přišel, zul si boty, vlezl do studny a smočil si nohy. Vzápětí se však rychle vyškrábal ven a s jektáním řekl omluvně:

„Pane králi, já vám ten klíček nemohu přinést, já bych dostal rýmu. Ve studni je moc studená voda.“ Nato si vzal boty a odešel bos ze zámku.

Král pokrčil rameny a čekal, jak se zachová Linda.

Ta začala plakat a dupat a králi bylo zřejmé, že od svého přání neustoupí.

„Výsosti, neodemkli by zásuvku bratranci Veverkovi?“ otázal se Rozumbradka.

„To nevím, u nás na zámku se ti vynálezci moc nevyznamenal,“ řekl král a letmo se dotkl bolavých uší. „Ale pozveme je, třeba tentokrát budou úspěšnější,“ řekl.

Bratřenci se dostavili s klíči, kterými se pokoušeli zásuvku odemknout. Ale marně. Nepodařilo se.

Když potom rádci radili králi, aby ji nechal otevřít pilou, nebo dokonce sekyrou, Honza, znechucen Lindiným vyváděním, si půjčil od Veverků kleště, ohnul si hřebík a jím zásuvku odemkl. Potom vyjmul sudiččinu krabičku a podal ji Lindě.

Ta navyklým způsobem krabičku otevřela, vyjmula z ní cigaretu, kterou vsunula do úst a rozhlédla se po přítomných. Ti strnuli a Honza začal mít pocit, že proradného čaroděje nepřemohl.

Nato Linda přistoupila ke krbu a cigaretu i s krabičkou hodila do plamenů s poznámkou:

„Snad jste si nemysleli, že mám tak slabou vůli.“

Pak překvapeného Honzu vzala za ruku a vyzvala ho, aby si s ní šel pod zámek zaběhat, prý aby si provětrali plíce.

KRAKONOŠOVA KUCHARKA

„Co se to stalo, co se děje?“ podivil se Krakonoš, když kolem něho proběhl morous jezevec, za ním bachyně s pruhovanými prasátky, a když stejným směrem prchala i drobná zvěř v lesním podrostu a letěli ptáci nad korunami stromů.

Pojednou ucítil kouř a již věděl, kolik uhodilo. Hoří les! Uvědomil si Krakonoš a v poslední chvíli spustil liják a uhasil požár, který se nebezpečně šířil.

„To zřejmě zase nějaký kuřák odhodil hořící cigaretu. Aby mu ruka upadla!“ zaklel Krakonoš.

Nedovedl si ale vysvětlit, proč mu to neoznámila jindy tak spolehlivá sojka Zpravodajka.

„Tomu musím přijít na kloub,“ umínil si Krakonoš a vydal se za ní.

Sojka seděla v hníždě, a když spatřila Krakonoše, zapýřila se až k brčkům peří a začala se omlouvat:

„Já za to nemohu, přišlo to tak nenadále, nesmím se teď vzdát ani na chvíli, nastydla by mně vajíčka,“ a cudně se zavrtěla v hníždě.

„Když je to tak, co se dá dělat, mám ale strach, že až se zase něco stane, přijdu pozdě,“ posteskl si Krakonoš. „Jaký já jsem to vládce hor; lidé teď jezdí s těmi čtyřkolovými krabicemi až sem do hor, šmatlají v lesním podrostu, plaší zvěř, rozdělávají oheň, kde se jim zamane, a když po neděli procházím les, nestačím po nich dělat po-